

НАШЕ ЖИТТЯ

Газета виходить
з липня 1967 року
щотижня

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 24 (616)

Субота, 23 червня 1979 року

Ціна 2 коп.

26 ЧЕРВНЯ — 60 РОКІВ З ДНЯ УТВОРЕННЯ КОМСОМОЛУ УКРАЇНИ

ЗАГАРТОВАНІЙ У БОРНІ Й ПРАЦІ

Час стрімко гортає революційний календар історії. Комсомолу України, бойовому загону ВЛКСМ, виповнюється шістдесят... 26 червня 1919 року в Києві у приміщенні клубу «Юних комунарів» на Хрещатику розпочав свою роботу I з'їзд Комуністичних спілок молоді України. Почесним головою з'їзду було обрано В. І. Леніна. Це було з особливим схваленням зустрінуто делегатами, багато з яких прибули на з'їзд прямо з місць запеклих боїв з денікінцями. Обпалені порохом битв, делегати голосували за створення Комуністичної Спілки, яка б згуртувала під червоне знамено революції робітничо-селянську молодь.

Біографію комсомолу України неможливо уявити без Магнітки і Турксибу, Дніпрогесу і Харківського тракторного, металургійних велетнів Запоріжжя, Жданава, Кривого Рога, Комсомольська-Амурі і Братська, цілини і БАМу. Як неможливо уявити історію країни без Олексія Стаханова, Марії Демченко, Макара Мазая, Паші Ангеліної... Кожен час давав своїх героїв. І Велика Вітчизняна війна теж вкарбувала навіки в пам'яті народній імена молодих патріотів — героїв «Молодої гвардії», «Партизанської іскри», керівників підпільних комсомольських організацій — Якова Батюка, Івана Бугайченка, Лялі Убийвовк, Ніни Сосніної і ще десятків тисяч інших...

Сьогоднішнє покоління молодих ленинців, у лавах якого близько шести з половиною мільйонів юнаків і дівчат, гідно продовжує естафету трудових і ратних подвигів, демонструє безмежну відданість ленинським заповітам, справі партії.

В переддень ювілею кореспондент РАТАУ взяв інтерв'ю у другого секретаря ЦК ЛКСМУ Б. В. Солдатенка.

— Борисе Васильовичу, чим зустрічає свій ювілей комсомольська організація республіки? Що характерно нині в її діяльності?

— Широку програму дій комсомольських комітетів, розраховану на тривалу перспективу, накреслив листопадовий (1977 р.) Пленум ЦК Компартії України, який в комплексі розглянув питання «Про роботу партійних ор-

ганізацій республіки по виконанню рішень XXV з'їзду КПРС про поліпшення комуністичного виховання молоді і посилення партійного керівництва комсомолом». Його рішення неухильно виконуються. Безпосередньо в сфері матеріального виробництва трудяться близько половини всіх юнаків і дівчат з комсомольськими квитками. Є галузі народного господарства, які цілком можна назвати «молодими». 2 мільйони комсомольців, 60 тисяч комсомольсько-молодіжних колективів беруть участь у русі за комуністичне ставлення до праці. Комсомольські організації шефтують над випуском 2,5 тисячі видів виробів, що їх готують колективи до атестації на державний Знак якості, понад 550 тисяч молодих виробників здають продукцію з першого пред'явлення.

Серед першочергових завдань комсомолу партія назвала боротьбу за вищу продуктивність праці, прискорення науково-технічного прогресу, поліпшення якості продукції, за економію і ощадливість, активну участь молоді в капітальному будівництві, дальшому розвитку сільського господарства, транспорту, «сфери обслуговування».

Комсомол республіки взяв шефство над випуском бурового обладнання, електродвигунів, тракторів, підйомних кранів та іншої продукції для будов Західного Сибіру, БАМу, Нечорнозем'я. Справою честі нашої молоді стала участь у будівництві Байкало-Амурської магістралі, атомних електростанцій, каналу Дніпро-Донбас, об'єктів Нечорнозем'я, Одеського припортового і Миколаївського глиноземного заводів, Дніпровського гірничо-збагачувального комбінату... В цілому республіканська комсомольська організація здійснює шефство над спорудженням 64 найважливіших об'єктів.

— З ентузіазмом у час літніх канікул вирушають у різні куточки країни студенти...

— Так, більш як 100 тисяч бійців студентських загонів щороку виїждять на новобудови країни, виконуючи обсяг робіт на суму близько 250 мільйонів карбованців. Вони проводять також велику масово-політичну, шефську роботу серед молоді.

— А яка участь молоді в здійсненні аграрної політики партії, в реалізації грандіозної програми піднесення сільського господарства наміченої липневим (1978 р.) Пленумом ЦК КПРС?

— Кожний третій спеціаліст на селі, кожний п'ятий тваринник, близько сорока процентів механізаторів — люди віком до тридцяти років. Півмільйонний загін комсомольців, зайнятих у сільському господарстві, вкладає свою енергію, знання, працю в справу підвищення ефективності сільсько-господарського виробництва. Гаряче схвалення серед сільської молоді дістала, наприклад, ініціатива буряководів і цукроварів Ямпільського району Вінницької області, все ширшого розмаху набирає рух «Тваринництво — ударна справа комсомолу», активізується механізаторський всеобуч. Зокрема, в патріотичному русі під девізом «Примножимо славу п'ятисотенців!» беруть участь 80 тисяч молодих трудівників села. 4 тисячі дівчат нашої республіки борються за почесний приз ЦК ВЛКСМ імені Паші Ангеліної.

— На закінчення хотілося б почити про особливості ідейно-політичного виховання молоді у рік славного ювілею.

— Протягом всієї своєї історії комсомол не тільки буде, оновлює землю, а й загартовує себе ідейно. Конкретною програмою дальшого вдосконалення ідейного гарту, формування активної життєвої позиції молоді для комітетів ЛКСМУ є постанова ЦК КПРС «Про дальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи». Комсомольські організації республіки наполегливо добиваються формування у кожного юнака і дівчини марксистсько-ленінського світогляду, класової самосвідомості, політичної культури, виховують у них високі ідейно-моральні якості громадян розвинутого соціалістичного суспільства. В усіх комсомольських організаціях, гуртках і семінарах комсомольського політнавчання проводиться Ленінський урок «Ми за партією ідемо, в кожній справі Ленін з нами».

У комсомолу, славного корчагінського племені, героїчна історія, прекрасне сьогоднішнє, світле майбутнє.

Интерв'ю вів М. НОВИК.

Ювілею назустріч

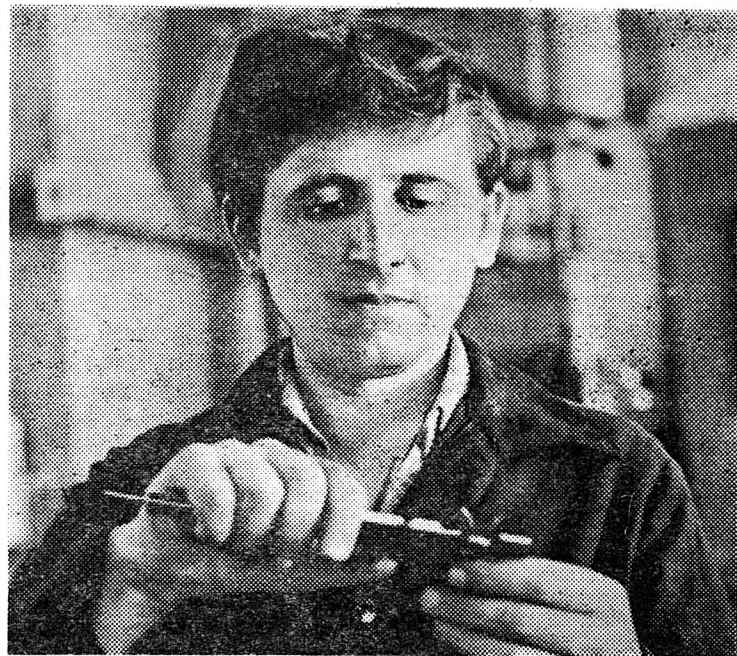
На Сімферопольському учбово-виробничому підприємстві більш як 80 відсотків працюючих — молодь.

Напередодні 60-річчя Ленінської Комуністичної Спілки Молоді України комсомольці підприємства працюють з особливим натхненням і наполегливістю.

Добрими показниками у роботі зустрічають комсомольське свято Н. Осапчук, І. Рижко, Т. Малькович, Р. Семенова. Ще 1 червня нинішнього року вони справились із п'ятирічним завданням і нині працюють у рахунок наступної п'ятирічки.

Непогані результати і в молодих робітників В. Дробот, З. Дерягіної, О. Іващенко, Л. Репенченко, Н. Черненко, Л. Черненко, Т. Ширлявої, Н. Семаниченко, С. Біби, М. Косянчик, В. Ключенкової та інших.

М. КАПІТОНОВ,
м. Сімферополь.

Микола Царюк прийшов до інструментального цеху Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт» неспівним новачком. Та йому повезло — наставником і добрим вчителем у нього став висококваліфікований майстер слюсарної справи Володимир Іванович Кривоугубенко, який і передав своєму учневі всі секрети цієї мудрої професії.

Нині слюсар-інструментальник М. Царюк має 5-й розряд. Він високоякісно виконує роботи по виготовленню штамів на виробі деталей до складного, але так потрібного народному господарству нашої країни реле — РПУ-2 та РПС. Тому так уважно і прискіпливо перевіряє він штангенциркулем точність деталей. А інакше і бути не може, бо свою продукцію комсомолец Микола Царюк здає з першого пред'явлення.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

РІШЕННЯ XXV З'ЇЗДУ КПРС — В ЖИТТЯ

ТРУДОВЕ ПІДНЕСЕННЯ

Добрі трудові традиції склалися на Полтавському УВП-2. Колектив робітників, інженерно-технічних працівників і службовців, втілюючи в життя рішення XXV з'їзду КПРС і XXV з'їзду Компартії України, щороку добивається високих виробничих показників, прагне достроково виконати завдання десятої п'ятирічки. Починаючи з 1976 року, підприємство багато разів займало перше і друге місця у республіканському соціалістичному змаганні підприємств Жовтневого району міста Полтави. Торік УВП присвоєно почесне звання «Підприємство високої якості продукції».

Значних успіхів досягнуто у першому кварталі нинішнього року. Зокрема, соціалістичне зобов'язання по реалізації продукції виконано на 102, по виробітку промислово-виробничого персоналу — на 104,8 процента.

Першість у трудовому суперництві зайняла бригада по випуску електромагнітів із державним Знаком якості, яку очолює майстер Ніна Іванівна Зінченко. За успішне виконання завдань і соціалістичних зобов'язань за перший квартал бригаді вручено Свідцтво і занесено на Дошку Пошани Жовтневого району міста Полтави.

Слід сказати, що колектив цей згуртований, працездатний. У ньому — сім раціоналізаторів, 12 робітників брали участь у розробці і впровадженні у виробництво за-

ходів з НОП і нової техніки, шість членів бригади оволоділи суміжними професіями, що позитивно впливає на ритмічність роботи. 19 осіб носять високе звання ударника комуністичної праці.

Про високе трудове і політичне піднесення у колективі підприємства засвідчують і результати роботи за п'ять місяців четвертого року п'ятирічки. За цей час реалізовано продукції на 118 тисяч і вироблено на 116 тисяч карбованців, що становить відповідно 105,4 і 103,6 процента плану. Завдання по виробітку промислово-виробничого персоналу виконано на 102 проценти. Взяті соціалістичні зобов'язання також значно перевершено.

Всі трудівники підприємства охоплені соціалістичним змаганням. 60 чоловік вже виконали особисті завдання чотирьох років і 19 чоловік — завдання п'ятирічки в цілому. Серед них робітники різних спеціальностей: В. Н. Мордич, В. К. Гришко, А. А. Щербань, А. А. Литвиненко, А. Н. Тобольченко, М. В. Гапон та інші. Вони виконують виробничі норми на 150 і більше процентів, забезпечують високу якість продукції.

Зусилля всіх трудівників спрямовані на підвищення продуктивності праці, дострокове виконання завдань і соціалістичних зобов'язань четвертого року і п'ятирічки в цілому.

М. МАКЕЄВА,
старший інженер-економіст
Полтавського УВП-2.

НОВИНИ

Повідомляють кореспонденти РАТАУ

ТОННИ ЗАПОРІЗЬКОГО ПРОКАТУ

Запоріжжя. На «Запоріжсталі» видано двомільйонну з початку п'ятирічки тону гнутих профілів. У нинішньому п'ятиріччі цієї продукції вироблено майже вдвоє більше, ніж за перші десять років роботи цеху, введеного в експлуатацію в 1959 році.

Застосування гнутих профілів дає можливість економити метал, на 15—20 процентів знижує вагу машин.

Двадцятиріччя цеху колектив відзначив ще одним успіхом — випуском чотиритисячної з початку року тонни надпланового прокату.

МЕТАЛУРГАМ ІНДІЇ

Краматорськ. Поставку велико-вагового устаткування для товстого прокату стану «3600», споруджуваного на мета-

лургійному заводі в індійському місті Бхілаї, завершив Новокраматорський машинобудівний завод імені Леніна. Агрегат для дружною країни виготовляють спільно НКМЗ, чехословацька фірма «Шкода» і Ранчінський машинобудівний завод в Індії.

Новий металургійний велетень призначений для виробництва мільйона тонн сталевих листів на рік.

У ВІВЧАРІВ — «ЖНИВА»

Харків. У вівчарів області гаряча пора — настав час стрижки. Першими її почали в колгоспі «Комуніст» Дворічанського району, де одна з найкращих в області отар — 12 тисяч голів. Нині трудівники господарства намітили високий рубіж — продати державі 510 центнерів вовни.

У нинішньому році вівчарі області мають намір збільшити продажі вовни державі на 19 процентів.

Тепло зустріли у колективі Донецького виробничого об'єднання «Електромагніт» комсомольці Володимира Косьяненка. З перших днів йому на допомогу прийшов токарь шостого розряду, ударник комуністичної праці Анатолій Костянтинович Волков. Наставник став для Володимира зразком у всьому. Адже А. К. Волков не тільки хороша людина, а й висококваліфікований робітник.

На знімку: (зліва направо) А. К. Волков і В. Косьяненко.
Фото І. МІНЬКА.

Підвищення ефективності виробництва і якості продукції — магістральний напрям колективів підприємств і об'єднань Товариства в боротьбі за успішне виконання завдань десятої п'ятирічки. Одним з важливих факторів цієї роботи є постійне зниження собівартості продукції.

У собівартості, в калькуляціях відображається ступінь досягнутої ефективності і якості, але при неодмінній умові достовірності і своєчасності інформації, що опирається на науково-умотивовану методологію планування, нормування і облік витрат. Калькуляція передбачає не тільки визначення собівартості окремих видів товарної продукції, але й постійний контроль за затратами на виробництво, їх економічної доцільності і правомірності. І якщо керівник підприємства будь-якого рангу не приділяє цьому належної уваги, а лише зводить цю роботу до складання звітності і подання її вищестоячим організаціям, не замислюючись, що і як впливає на собівартість, то він зменшує свій внесок в реалізацію завдань неухильного підвищення ефективності і якості роботи.

На підприємствах та в об'єднаннях Товариства в цьому напрямі, безумовно, зроблено немало, але я хочу зупинитися на окремих недоліках, що заважають спрямовувати зусилля на подальше підвищення ефективності виробництва і якості продукції.

За 1978 рік в цілому по Товариству показано умовно річний економічний ефект від впровадження заходів з нової техніки — 295 тисяч карбованців, наукової організації праці — 350 тисяч, раціоналізаторських пропозицій — 350 тисяч або всього — 900 тисяч карбованців. В той же час зниження собівартості в 1978 році в порівнянні з 1977 становило лише 439 тис. крб. Мені можуть сказати, мовляв, це умовний економічний ефект і його результат позначиться в наступному році. погодимося. Але ж куди тоді поділася економія, яку одержали в 1977 році?

Такі становища складаються тому, що, відвідувавши за досягнення по окремих факторах, забуваємо одержати їх в кінцевому результаті, тобто в затратах на випуск продукції. Це добре видно на такому прикладі: КДВО «Контакт» — в 1978 р. подало звіт в якому показало, що досягло умовного річного економічного ефекту від впровадження нової техніки — 25,1, НОП — 20,2, раціоналізаторських — 30,5 — всього 75,8 тисяч карбованців. Проте, незважаючи на досягнуту економію, об'єднання «Контакт» запланувало витрати на 1 крб. реалізованої продукції в 1979 році 72,06 копійки проти досягнутого показника 71,94 копійки в 1978, тобто на 0,12 копійки більше, ніж торік. В цілому за рік це становить 10,4 тисячі карбованців.

Як видно, в об'єднанні «Контакт» забули за звіт про заходи, які дають економію. І ось наслідок. За чотири місяці нинішнього року фактичні витрати на 1 крб. реалізованої продукції становлять 70,7, тобто економія проти запланованих на 20 копійок.

Цей приклад говорить про те, що коли формування плану затрат відбувається без урахування досягнутої ефективності, то це дає можливість підприємствам залишати значні суми резерва. Це призводить до перевиконання планових показників навіть при наявності непродуктивних витрат, породжує безгосподарність у витрачання коштів.

Непродуктивні витрати в розмірі 31 тисячі карбованців допустили торік на Одеському виробничому об'єднанні «Електрик». У порівнянні з 1977 р. збільшили уплату штрафів за недопоставку продукції на Івано-Франківському УВП 6,6 тис. крб., Комунальському — 3,5, Ужгородському № 1 — 2,2 тисячі карбованців. За поставку неякісної продукції сплатили штрафи Дрогобицьке, Єнакіївське, Харківське № 2 та Одеське виробничі об'єднання «Електрик». Але працівники, винні в непродуктивних витратах, сплаті штрафів, не зазнали ніякого покарання.

А як справи з прибутком? Якщо за три роки десятої п'ятирічки основні виробничі фонди зросли на 27,9 процента, то випуск валової продукції тільки на 16, що в свою чергу призвело до зниження фондодідачі на 9,1 процента. Зростання прибутку нижче зростання продукції на 8,8 і становить 7,2 процента.

Це говорять про те, що вкладені кошти в основні фонди використовуються з недостатньою ефективністю, оскільки має місце тенденція різкого відставання зростання прибутку від зростання випуску продукції, а на окремих підприємствах навіть зменшення річної суми прибутку, досягнутої на початку десятої п'ятирічки. Якщо в 1975 році Запорізьке УВП одержало прибутку 1 мільйон 112 тисяч, то в 1978 лише 983 тисячі, Житомирське УВП відповідно 830,7 і 789,3 тисячі, Миколаївське — 131,9 і 114 тисяч карбованців.

Деякі керівники пояснюють випередження зростання основних виробничих фондів над збільшенням випуску валової продукції тим, що зростання основних виробничих фондів в основному йде за рахунок неактивної частини. Це не зовсім так. За три роки десятої п'ятирічки будинки і споруди зросли на 15,3 процента, а машини й обладнання, транспортні засоби, інструмент і господарський інвентар — на 26,2 процента. Таким чином, спроба зобразити справу так, нібито відставання з випуском валової продукції викликане тим, що основні виробничі фонди зростають за рахунок своєї неактивної частини, не витримує ніякої критики. Причина зовсім в іншому.

Калькулювати, розраховувати — це означає попереджувати перевитрату матеріалів, приписки до зарплати. Але на деяких підприємствах Товариства мають місце випадки, коли матеріали зі складу та кладових для виробництва відпускають «на око». Або ж основні матеріали зберігаються навалом на території, не огорожені і, зрозуміло, що їх беруть стільки, скільки кому заманеться.

У період ревізії, наприклад, на Ровенському і Ужгородському УВП № 1 було виявлено значні суми лишків матеріалів у виробництві, що свідчить про неясність проведення інвентаризації підприємствами і списання матеріалів на виробництво не по фактичній витраті, а по нормам. Це створює умови неощадливого їх використання, породжує безгосподарність, а деяких нечесних людей спонукує до зловживань.

Лишки матеріалів на виробництві можуть утворюватися з двох причин. При списанні по нормі, коли вона завищена, і по-друге — при невиконанні передбаченого техпроцесу, що в свою чергу відбувається на якості випущеної продукції і призводить до сплати штрафів. Крім того, завищені норми дають можливість приховувати брак, неощадливо витрачати матеріали. Невиконання техпроцесів призводить і до незаконного витрачання зарплати.

Працівникам підприємств слід проводити якісні інвентаризації залишків як матеріалів, так і незавершеного виробництва і по виявлених відхиленнях (лишках і недостачах) вивчати причини, що породжують їх, вживати заходів до усунення таких відхилень, а не обмежуватися лише констатацією фактів.

На окремих металообробних і меблевих підприємствах рух деталей і напівфабрикатів у виробництві на низькому рівні. Працівники, на яких покладено контроль за цією роботою, не скла-

дають балансу руху деталей на виробництві, пов'язаного з виходом їх від витраченого матеріалу. А це повинно служити базою управління виробництвом по забезпеченню робочих місць і збереження деталей та напівфабрикатів.

На окремих підприємствах спостерігається розрив між собівартістю, розрахованою на основі норм витрат матеріальних і трудових ресурсів проти фактично запланованих, виходячи із досягнутої собівартості.

Такі становища склалися внаслідок того, що керівники підприємств не приділяють уваги аналізу техніко-економічних показників, спрямованих на підвищення ефективності і якості роботи, а задовольняються виконанням планових показників незалежно від їх якості. Вважається також, що організація проведення інвентаризацій як методу, що забезпечує збереження, повинні робити працівники бухгалтерії. Це хибна думка. Згадані питання повинні бути постійно в полі зору керівника. Він зобов'язаний створювати умови для їх виконання.

Працівникам бухгалтерії належить проводити попередній контроль за правильним витрачанням як матеріальних цінностей, так і

Одночасно було перевірено також виплату заробітної плати за вказану вище деталь і виявлено: на заготівельній дільниці списали згідно матеріального звіту наявність матеріалів на 104,5 тонни, а в нарядах на зарплату було зазначено, що перероблено матеріалів 117,6 тонни. Внаслідок цього допущено перевитрату зарплати 27 карбованців 46 копійок. Подібне сталося і на шихтувальній дільниці. Тут було виготовлено і передано складальному цеху вищезазначеної деталі у кількості 18 тисяч комплектів, а зарплату виплатили за 18 тисяч 758 комплектів, допустивши перевитрату зарплати в розмірі 77 карбованців 77 копійок — всього 101 карбованець 23 копійки. Проте відділ праці і зарплати підприємства тільки констатував факт перевитрати фонду зарплати в цілому по УВП замість того, щоб встановити причину і вжити відповідних заходів для недопущення подібного в майбутньому.

А яке становище з іншими деталями на цьому підприємстві?

В 1978 р. на УВП не проводили аналізів, приховуючи всі недоліки за загальними цифрами, хоча на підприємстві є економісти у планово-виробничому і відділі праці та зарплати. Чого вичікують працівники цих відділів разом з бухгалтерією? Незрозуміло.

Більшість підприємств Товариства планують витрати на один карбованець товарної продукції в одинаковому розмірі по кварталах і в цілому на рік. В той же час тільки за рахунок витрат на опалення і електроенергію вони мають бути вищими в першому і четвертому кварталах, ніж в другому і третьому.

Складаючи техпромфінплани, на деяких підприємствах намагаються будь-що, на всякий випадок, запланувати завищені витрати, щоб згодом менше замислюватися над ефективністю господарювання, а іноді й приховати безгосподарність за плановими цифрами — словом, забезпечити собі спокійне життя. Так, приймаючи плани на 1979 рік, економісти Білоцерківського, Дніпропетровського, Ужгородського № 2 всіляко доводили, що в нинішньому році витрати на 1 карбованець товарної продукції будуть вищими, ніж в 1978, але насправді підсумки роботи цих підприємств за чотири місяці 1979 року говорять про те, що вони виявилися на рівні минулого або нижчі. Розглянемо це на прикладі Херсонського УВП. В 1978 році витрати на 1 карбованець товарної продукції за січень і лютий фактично становили 85,2 копійки, за грудень — 86,8 копійки. На січень і лютий 1979 року підприємство запланувало такі витрати в розмірі 89,3 копійки, а фактично вони склали 86,2, тобто нижче ніж в грудні минулого року. Сталося це в результаті того, що в 1978 р. було впроваджено агрегатно-груповий метод пошиття і комплексну систему управління якістю продукції, за рахунок яких передбачено одержати економію в розмірі 21,7 тисячі карбованців. Проте її не врахували в план на четвертий рік п'ятирічки.

Запланувавши завищені витрати, Херсонське УВП протягом року матиме перевиконання, тут не замислюватимуться над ефективністю роботи. Можна допускати непродуктивні витрати, оскільки в плані на нинішній рік закладено достатньо резервів.

Керівникам об'єднань і підприємств Товариства слід спрямувати роботу економічних служб і бухгалтерії на проведення глибоких аналізів всіх техніко-економічних показників. Фактичні витрати необхідно порівнювати не тільки з плановими, а й з витратами минулих років, з даними споріднених підприємств. При виявленні відхилень вивчати причини і вживати заходів для їх ліквідації, для зниження собівартості і підвищення рентабельності продукції.

М. БАБЕНКО,
головний бухгалтер ЦП УТОГ.

Катерина Григорівна Ришко, яку вибачає на цьому фото, комплектувальниця Львівського підприємства «Силус». Вона — ударник комуністичної праці, ветеран підприємства. Виробничі норми Катерина Григорівна виконує на 130 процентів при відмінній якості робіт.
Фото М. ЙОСИПЕНКА.

ДО 60-РІЧЧЯ ЛЕНІНСЬКОГО ДЕКРЕТУ «ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИНАХОДИ»

РОЗКВІТ ТЕХНІЧНОГО ПРОГРЕСУ

Указом Президії Верховної Ради СРСР встановлено святкування Всесоюзного дня винахідника і раціоналізатора. Цього року свято відзначається вперше.

У розпалі громадянська війна. Володимир Ілліч Ленін, дбаючи про майбутнє, 30 червня 1919 року підписує декрет «Положення про винаходи». Вперше в історії документ узаконував нові принципи технічної творчості трудящих: створення сприятливих умов для широкого розвитку винахідництва і повнішого втілення в життя його наслідків, використання винаходів в інтересах держави, усього соціалістичного суспільства і покладення на державні органи функцій планового використання винаходів, встановлення їх правового захисту, який забезпечив би правильне поєднання особистих і суспільних інтересів; моральне та матеріальне стимулювання винахідників.

Виконуючи настанови В. І. Леніна, молода Республіка Рад рішуче взяла в свої руки долю технічного прогресу. Результати винахідництва і раціоналізації були проголошені надбанням усього народу.

Підписаний В. І. Леніном перший радянський декрет про винаходи поклав початок масовому рухові винахідників і раціоналізаторів, у якому тепер беруть участь мільйони трудящих. Рік у рік зростає їх творчий внесок у одностороннє виконання народногосподарських планів, у прискорення науково-технічного прогресу.

Щоб уявити всю масштабність масового руху винахідників і раціоналізаторів, його вплив на науково-технічний прогрес і вклад у справу виконання народногосподарських планів, слід навести такі цифри: за три роки нинішньої п'ятирічки в республіці було впроваджено близько двох з половиною мільйонів раціоналізаторських пропозицій, тридцять вісім тисяч винаходів. Усе це дало економію грошових, матеріальних, енергетичних ресурсів на суму в три мільярди триста мільйонів карбованців.

«Для того, щоб успішно розв'язувати різноманітні економічні і соціальні завдання, які стоять перед країною», говорив у звіті ЦК КПРС XXV з'їздові партії Л. І. Брежнєв, — немає іншого шляху, крім швидкого зростання продуктивності праці, різкого підвищення ефективності всього суспільного виробництва». Життя свідчить, що успішне просування по цьому шляху у великій мірі залежить від творчої діяльності трудящих, зокрема радянських винахідників і раціоналізаторів, людей негасимого вогню творення.

П. РЯБОНЬ,
голова Української республіканської ради Всесоюзного товариства винахідників і раціоналізаторів.

Творчий доробок літстудійців Донецька

Автори віршів, представлених читачам газети, давно відкрили для себе почуття прекрасного. Заняття в літературній студії Донецького обласного будинку культури глухих допомагає їм оволодівати поетичним словом, літературними прийомами, виробляти художній смак.

Змістовно і цікаво проходить навчання в студії під керівництвом Т. О. Перепечай. Тамара Олександрівна — тонкий знавець поезії, всією душею любить її і прищеплює цю любов своїм гуртківцям. Вірші її ліричні і по-жіночому принадні.

Вечорами довго світяться вікна літературної студії. Сюди приходять люди різних долей, різного віку і професій, але всіх єднає одне: найщиріша любов до вічного, прекрасного — до поезії. Вони приносять на товариський суд вірші. Хай рядки цих віршів далеко ще не досконалі і перед їх авторами попереду нелегкі труднощі — випробування, котрі не під силу витримати багатьом, але віряться мені, що паростки їх поетичних починань колись дадуть добрі сходи на радість людям.

Борис БІЛАШ,
член Спілки письменників СРСР.

Здравствуй, лагерь пионерский!
Снова встретились с тобой.
Каждый год ты даришь песни,
Увлекаешь нас игрой.

Утром рано на зарядку
Позовет веселый горн.
Мой товарищ с белой пряжкой

Должностью горниста горд.
Если б знали папы, мамы,
Сколько радости у нас,
Отдыхали б вместе с нами
Не один, а много раз.

Лариса АНТОНОВА,
ученица 7 класса.

ПЕРШИЙ РАЗ — В ПЕРШИЙ КЛАС

Знову перше вересня настало,
Біжить до школи дівчора.
Моя дочка книжки збрала
І теж до школи вже пішла.

Іду її я проводжати
Сьогодні в самий перший раз.
Так і мене в п'ятидесятих

Вела матуся в перший клас.
Дочка стоїть в красивій формі,
З новим портфелем у руці.
Біжать від радості і щастя
Щасливі сльози по щоці.

Ганна ДЯЧЕНКО,
культмасовик.

В ЗИМНЕМ ЛЕСУ

Снег пушистый серебрится,
Реки спрятались под лед,
Не поют на ветках птицы,
Лишь мороз один поет.
Заяц радуется снегу,
А медведю все равно,
Потому, что заяц белый,
А медведи спят в берлоге.

Не поймет медведь ленивый
Всех таинственных чудес:
И как снег блестит игривый,
И как спит дремучий лес.

Лариса БУТЧЕНКО,
ученица 7 класса.

Дюймовочка

А если бы Дюймовочка
Осталась жить с лягушками?
Что, если бы Дюймовочка
Да вышла за крота?

Всю жизнь бы ей,
Дюймовочке,
Ходить бы
по веревочке,
Ведь в подземелье у крота
Сплошная темнота.

Но добрая Дюймовочка
Тянулася к свету,
к солнышку,
И ласточка залетная
Ее с собой взяла.
Взлетела крошка-девочка
Пушистым легким семечком.
К мечте Дюймовочку несли
Два друга,
два крыла.

А если бы Дюймовочка
Осталась жить с лягушками?
А если бы Дюймовочка
Да вышла за крота?
Всю жизнь бы нашей девочке
Гулять бы все по стрелочке,
Ведь всем известно —
у крота —

Сплошная темнота.
Дюймовочке —
быть ласковой,
Дюймовочке —
быть сказкою,
И с принцем
беззаботными
Над травами порхать.
Лягушки, вы простите их,
И счастьем не завидуйте.
Спросите ваших бабушек,
Как в небе побывать.

Я тебя забываю

Я тебя забываю
постепенно, надежно,
Как из строчки по слову
убираю, по-слож-но,
Как из слова — по букве,
Как из гаммы — по ноте,
И не рада бываю
этой адской работе.
Я тебя забываю.
Виновата, наверное.
Ты уходишь, уходишь
Сквозь пространство и время.
Ты по капельке алой
вытекаешь из сердца —
Видно сердце устало
Ждать, любить и надеяться.

МАЛЬЧИШКИ

Здесь было поле чистое,
Росла одна трава,
Мальчишки озорные
Гоняли мяч с утра.
Они его гоняли
и били в ворота,
Футбольные проблемы
решали без труда.
Но время пролетело.
Вокруг дома росли.
Мальчишки озорные
В десятый перешли.
И в школе на линейке
10-й класс стоит —
Для них сейчас
последний

Звончек прозвенит.
И все они серьезные,
Их сразу не узнать,
Теперь проблемы взрослые
Придется им решать:
Быть может, после школы,
Учиться продолжать,
А может, лучше сразу
С завода начинать.
И пусть совсем несложно,
Но каждый год опять,
Все новые и новые
Проблемы им решать.

Виктор ТКАЧЕНКО,
рабочий.

Літстудійці Донецького будинку культури систематично випускають «Літературну сторінку», у якій вміщують поетичні та прозові твори. Кожен випуск газети обговорюють на заняттях студії. Це сприяє виробленню у них літературних смаків, розвиває талант.

На знімку: (зліва направо) Ольга Іванова, Раїса Биковська, керівник студії Тамара Перепечай, Любов Бутченко.
Фото Й. МІНДЕЛЯ.

РАССКАЖИ СКАЗКУ

Мама, расскажи мне сказку
Про медведя или волка,
Чтоб хорошая была.
Если хочешь — про пещеру,
Где Сим-Сим откроет двери.
А еще бы — про лягушку,
Про забавную игрушку.
Много сказок рассказать
Просит доченька опять.
Не спеши ты, торопыга,
Все успею рассказать:
Ты узнаешь цену мига,

Времени узнаешь власть,
И поплачешь тоже всласть.
Прочитаю, как синица
Тихо за морем жила,
Как Аленушка-сестрица
Братца-козлика спасла.
Мир откроешь через сказку,
удивительный, большой.
И подаришь людям ласку,
Просветленная душой.

Ольга ИВАНОВА,
переводчик.

Голуби взлетели с подоконника.
Просыпайся! Блещет день
красой.
Припадаю к изголовью
донником,
На ресницы падаю росой.
Просыпайся! Солнышком
доверчивым
Просушу ресницы и глаза.
Голубыми красками просвечены
Над рекою тихой небеса.
Мартовская, ранняя, погожая,
Утренняя чистая пора.
— Просыпайся, ласковый,
хороший мой!
Ворковали голуби с утра.

Серебряной сережкой
звезда во тьме дрожит.
И всем, и только небу
она принадлежит.
К прохожим тянет лучик,
фонариком горит.
Пройти бы мимо лучше,
да сердце не велит.

За лучик ухватившись,
по осени брожу.
Сегодня со звездой
я всем принадлежу.
А завтра видно будет
испортится игра.
(Вороны непогоду накаркали
с утра).
Заглянет в гости дождик
осенний затажной,
Который устилает дорожки
желтизной,
Со мною, непечально, добро
поговорит...
Спасибо, друг случайный!
Не забывай, старик!
Возьму в подруги осень,
березку — за свечу
И вечером ненастным
у дома посвечу.
И, может быть, на этот
осенний тихий свет
Заблудится желанный,
которого здесь нет.
Тамара ПЕРЕПЕЧАЙ.

ЦВЕТЫ

Опять я вспоминаю
с новой силой
Девчат войны,
что с нами шли —
Тех,
что до счастья
не дожили
И до победы
не дошли.
Тем,
что живу я
неустанно,
Я им обязан
день за днем
И перевязанною раной,
И освежающим глотком.
Бойцов израненных
собою
Они
успели заслонить,
Но не вернулись
с поля боя
И не успели
полюбить...
Для них бинты
цвели кроваво
Цветами красными
войны.
Их гордой памятью
и славой
Гвоздики алые полны.
Вы вечно
юными живите,
Девчата
яростных боев,
И от меня
цветы примите —
В них
серце верное
мое!

Сергей АБАЗИН.
Одесская обл.

ЗУСТРІЧ

Н. О.

Ми з тобою зустрілись
Через довгі роки.
Брів заломлені стріли,
Погляд ніжний, палкий.
А були в нас вокзали,
Мов лелітка, мета.
Як тоді поспішали
У прийдешні літа!
Нам ніщо не боліло —
Пили щастя до дна.
Повсякчас мене гріло
Світло твого вікна.
Ми давно не зелені
Гублять кучері клени
(Підрастають сини).
І струнки ясени.
Квітне вишня не ясно,
Не п'янить так весна.
Ну, чому це невчасно
Заплелась сивина?
Осінь крадеться, звісно,
Чують зиму серця.
Тільки ж юності пісню
Пронесем до кінця.

Мені зозуля стільки накувала
І прожитих й непрожитих років.
Хай пройдено доріг уже чимало,
Але так мало я зробить зумів.
Мене чекають нові й нові теми,
І на папір спішать лягти рядки.
Так тужать не написані поеми,
Так вабить день до себе гомінки.
І я спішу назустріч сонцю
й вітру,
І я спішу скоріше до людей.
Бо тільки в ширість, доброту
їх вірою
Та пісні тій, що рветься
із грудей.
Я болісно сприймаю кожну
втрату,
І довго бережу щасливу мить.
В моїй душі натхнення чиста
ватра
Незгасно повсякчас палахкотить.
Костянтин ЛАЗАРЕНКО.
Вінницька обл.

ТВОРЧА ПАЛІТРА КОЛЕКТИВУ

Видатний білоруський радянський письменник, драматург і народний поет Янка Купала створив у 1912 році дотепну, наповнену гумором і сатирою комедію «Павлинка», у якій з великою художньою силою розвінчує старе життя, виступає за нові стосунки між людьми. Народність п'єси, колоритний гумор, образність забезпечили їй довге сценічне життя. П'єса і понині займає почесне місце у репертуарі театрів Білорусії.

Сюжет її простий. Павлинка, дочка шляхтича-хуторянина Степана Криницького любить молодого вчителя Якіма Сороку. І вчитель також палко закоханий у Павлинку. Але обоє бояться батька дівчини, котрий не хоче їхнього шлюбу. Криницький має намір видати дочку за пана Адольфа Биковського, людину хвалькувату, нікчемну і пусту. Ніякі вмовляння дочки не допомагають. Степан Криницький впертий: «Я тут господар. Буде так, як я сказав!». Ці слова Криницький промовляє категорично. Проте, внаслідок комічної ситуації, що склалася, Криницький сприйняв пана Биковського за злодія і вигнав з двору. Настав щасливий кінець. Нічого не заважає любові Павлинки і Якіма. Така фабула цієї сатиричної комедії.

Але Янка Купала перш за все поет великої душевної сили. І через те свою комедію він створив на основі білоруського фольклору. П'єса «Павлинка» вирізняється глибоким ліризмом.

Правильно прочитав п'єсу самодіяльний народний театр Мінського республіканського Палацу культури Білоруського товариства глухих, що показав виставу «Павлинка» на сцені Київського Палацу культури імені А. В. Луначарського. Художнє і музичне оформлення вистави цілком підпорядковане авторському задуму.

Піднімається завеса і глядач потрапляє на традиційне свято «Купали» у ніч з 23 на 24 червня. На задньому плані дівчата у вінках з квітів і житніх колосків стають упереміш з хлопцями. Всі кружляють. Ліне пісня:

Сьогодні Купала, а завтра — Ян,
Пойдемо дзєвачки у зялений гай,

У зяленим гаю начаваць будзем,
Зялены вяночки виць будзем...
І все це — і квітіння папороті,

і пахучі трави, зібрані в ці дні, і «Купала» з білими пухнастими квітами, і збирання таємничих квітів «всєбачєння» мають за перевагами особливу цілющу і чарівну силу.

Героїню п'єси Павлинку грає Ганна Соболевська, складальниця радіоапаратури Мінського УВП. Це її перша роль у народному театрі і, природно, від артистки можна чекати більшого. Образ Степана Криницького талановито відтворює ветеран самодіяльної сцени — артист Альберт Плужников, модельник Мінського тракторного заводу. 26 років артист безперервно бере участь у спектаклях. Роль Альжбети, дружини

Криницького, виконує Майя Соколомаха, також ветеран самодіяльної сцени. Своєрідно ведуть свої ролі Михайло Ноллер (вчитель Яким), Валентин Зеленко (пан Биковський). Добре грають й інші артисти, кожен з яких в міру своїх здібностей створює характер діючого персонажу: Пранциса Пусторевича (артист А. Груденко), його дружини Агати (артистка А. Чистякова).

Режисер-постановник вистави — заслужена артистка БРСР Юдіф Самійлівна Арончик. У виставі брав участь народний ансамбль танцю Мінського Палацу культури (керівник Вячеслав Васильович Макуха). Художник — Л. Г. Герлован. Композитор М. В. Качан. Диктор-перекладач Т. Ф. Толстунова.

Наступного дня мінчани виступили з великою концертною програмою, яку розпочали «Привітальною» на слова поетів П. Транька («Сила єдності»), М. Тихонова («Дружба вічна») та М. Нагнибди («Наше братерство») у виконанні учасників народного театру і народного ансамблю танцю. Дружними оплесками нагородили виконавців цього гімну дружини трьох народів: російського, українського і білоруського.

Учасники народного театру показали фрагмент із вистави «Любов Ярова» за п'єсою К. Треньова. Добре сприйняли глядачі танці «Гусарика», «Жартівники», білоруську «Трясуху», український «Гопак» та інші.

В сатиричній сценці «Талант» цікаво проявили себе артисти Ольгерд Моршкін та Володимир Борозновський. Останній виконав також гумористичний монолог «Неврологія», в якому затавровано п'яницю.

Тепло прийняли кияни чітко опрацьований режисурою уривок з оперети «Весілля в Малинівці». Відмінна акторська майстерність виконавців цього уривку викликала веселе пошвавлення у залі. А виконавцями були: Катерина Бочанцева — начальник оргвідділу ЦП БілТОГ, Лев Кункін — старший інструктор оргвідділу і вже знайомий глядачам по виставі «Павлинка» Альберт Плужников. Добре, що у виставах і концертах Мінського Палацу культури беруть участь нечуваючі керівні працівники Центрального правління БілТОГ і методичного кабінету (старший методист Ніна Іванівна Логінова).

Концертну програму, як і виставу, глядачі зустріли захоплено. Особливо великий успіх випав на долю талановитої виконавиці мімічних пісень Любові Струніної, робітниці швейного цеху Мінського УВП. Яскрава сценічність артистки, уміння триматися на сцені вільно, природно у поєднанні з виключною виразністю і емоційністю жестів полонили глядачів. Вона з успіхом виконала пісні «Арлекіно», «Посидимо, покаємо» та інші. Фінал концертної програми — пісню «Родина моя» у виконанні Любові Струніної було підхоплено акторами і глядачами.

Добре попрацювали над концертною програмою режисер Ю. С. Арончик, балетмейстер В. В. Макуха, диктор-перекладач Т. Ф. Толстунова та інші працівники Палацу культури.

Гостей вітала голова Київського облвідділу УТОГ Г. М. Мережко. Зі словом-відповіддю виступив директор Мінського Палацу культури Г. А. Зайцев.

Того ж вечора в сердечній і дружній обстановці відбувся вогник для учасників художньої самодіяльності Мінська і Києва.

І. САПОЖНИКОВ.
м. Київ.

На знімках: (вгорі) сцена з вистави «Павлинка»; (посередині) сцена з вистави «Любов Ярова»; (внизу) фінал концерту. В центрі — Любов Струніна.

Фото Ю. ЦЕРКОВНИКОВА.

ВСЕ НАЙКРАЩЕ — ДІТЯМ

КАНІКУЛИ — У «РОМАШЦІ»

Ясного сонячного дня в Ужгородській школі-інтернаті для глухих дітей збиралась піонерська дружина для урочистого відкриття піонерського табору «Ромашка».

Звучить гори. Старша піонервожата Людмила Губаль подає команду і під бій барабанів піонери виносять Прапор СРСР та Прапор Української РСР. Прапори здійснюються на флагшток. Командири семи піонерських загонів віддають рапорти. Перед цим кожен загін називає свій девіз. Чітко карбують крок командири. Рапорти віддані і тепер старша піонервожата звітує перед начальником піонерського табору П. І. Крайняницею.

Петро Іванович звертається до піонерів з невеликою промовою і передає слово представнику Закарпатської облпрофради В. В. Костю. Василь Васильович говорив про тяжке життя глухих Закарпаття до Радянської влади. Він згадував, як з дитинства глухі працювали на багатіїв за мізерну плату. Про те, щоб глухі діти здобували освіту, не могло бути й мови. Тільки Радянська влада дала можливість вчитися, відпочивати, жити радісним життям.

Після урочистої лінійки піонери показали концерт художньої самодіяльності. З акробатичними етюдами виступили учні третього класу Віра Михалюк, Володимир Підмалівський, учні шостого класу Олександр Тар, Марта Лукач. Виразно продекламували вірші Оля Хланта та Надя Бочок. Відбулися спортивні ігри, веселі

естафети, конкурс на кращий малюнок на асфальті, у якому перемогли Шура Толоконникова та Василь Січка.

Організувати урочисте відкриття піонерського табору допомогли працівники обласного Будинку культури. Вокально-інструментальний ансамбль «Орфей» та баяніст зробили все, щоб дітям було весело і цікаво.

Попереду піонерів чекає захоплюючий і змістовний відпочинок. Програмою передбачено походи місцями бойової і трудової слави, в кінотеатрі і театрі, екскурсії на виробництво, вечори відпочинку у будинку культури.

Уже наступного дня піонери побували у культзакладі на вечорі «Літній бал», приуроченому Міжнародному року дитини. У фойє клубу зібрались діти і їх батьки, а також піонери з «Ромашки». Перед ними виступила вихователь гуртожитку УВП-2 М. І. Грошник.

У програмі «Літнього балу» були вікторини, конкурси на краще виконання вірша, пісні, малюнку, масові ігри, танці у супроводі вокально-інструментального ансамблю. Велике захоплення викликало у дітей оформлення залу. Вони зустрілись з улюбленими казковими героями. Кожен, хто заходив до залу, одержував повітряну кулю. Батьки спокійні за дітей, бо знають, що у «Ромашці» вони добре відпочинуть, чудово проведуть літні канікули.

І. ІМРЕ,
методист-культмасовик Ужгородського будинку культури.

НЕРОЗЛУЧНІ ДРУЗИ

Привітно зустріли у шойно відремонтованому клубі нечуваючі трудівники Макіївки гостей — малюнок з дитячого садка глухих. Господарі показали клуб і вручили дітям подарунки.

Дитячі личка світилися радістю. Малюнок відчували любов і турботу своїх дорослих друзів і у відповідь хотіли зробити щось приємне. А оскільки до зустрічі вони готувались заздалегідь, то тепер дуже старано демонстрували своє вміння. Діти стали у півколо і розпочали хореографічний етюд «З усіх республік».

Репертуар у маленських артистів багатий і різноманітний. Тут і російський танець «Сударушка», український танець з короваями, бі-

лоруський «Лявониха», італійська «Тарантелла».

Іспанські, грузинські, молдавські костюми змінювали один одного. Діти зуміли передати в танцях національні звичаї, вірність дружби всіх народів.

Радіють за своїх вихованців керівники Л. Роговата, І. Дорошенко. Немає більшої радості для батьків, як бачити своїх дітей щасливими. На закінчення А. Я. Швець, П. Тагинов показали фокуси.

А попереду — багато таких зустрічей.

З. ПОЧЕПЦОВА.

м. Макіївка,
Донецької області.

ВІДКРИТТЯ МАЙДАНЧИКА

Одного ранку гори сповістив про відкриття дитячого майданчика при Садгірському будинку культури. Зібралось багато піонерів і жовтенят.

З вітальним словом виступила представник Садгірського райкому Компартії України Є. Н. Сланцева. Вона розповіла як турбуються про майбутніх будівників комуністичного суспільства Комуністична партія і радянська держава.

Дитячий сектор на громадських засадах створено при Садгірському будинку культури п'ять років тому. Він проводить велику роботу з дітьми, у яких батьки не чувають. Постійно діє гурток «Умілі

руки», проводяться літературні вечори, демонструються фільми для дітей, малеча бере участь у художній самодіяльності.

На майданчику відбувся великий святковий концерт.

Голова дитячого сектора, майстер Чернівцького УВП Людмила Миколаївна Ермакова в урочистій обстановці вручила призи переможцям конкурсу «Умілі руки» Наташі і Віталію Абрамчукам, Лілі Урсуляк, Оленці Менті, Вові Воскобєвцу та іншим.

Довго не змовкали на майданчику пісні, сміх.

Л. КЛЕЩЕВА.

м. Чернівці.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ

МАЙСТРИ ТЕНІСНОЇ РАКЕТКИ

На недавніх змаганнях з настільного тенісу, які відбулися в Донецьку, першість серед жінок завоювала Наталя Горват із Закарпаття. Дніпропетровчанин Олег Науменко, кандидат в майстри спорту, посів найвищу сходинку п'єдесталу серед чоловіків.

Команда Закарпаття випередила всіх суперників. На другому місці — збірна Дніпропетровська, третіми стали кияни.

По закінченні змагань дванадцять кращих тенісистів залишилися на учбово-тренувальний збір для підготовки до чемпіонату СРСР. Клайпеда гостинно зустріла учасників чемпіонату СРСР з настільного тенісу. Команди були розбиті на дві підгрупи. Нашими суперниками стали команди Біло-

русії і Литви. Але українські спортсмени впевнено отримали перемогу над ними з рахунком 7:0. Шлях до фіналу був відкритий! Перемігши головного претендента на чемпіонський титул — команду РРФСР з рахунком 7:2, збірна України стала чемпіоном СРСР з настільного тенісу.

Киянка Тетяна Миронова, кандидат в майстри спорту, завоювала всі титули: перші місця в особистому розряді, в жіночому — разом з Наталкою Горват і в змішаному — разом з Василем Васильєвим.

Л. СІРА,
ст. тренер збірної України
з настільного тенісу.

Редактор П. БУЛАТОВ.